

მესამე სექცია
ფრანსი გაერთიანებული სამეფოს
წინააღმდეგ

(განაცხადის ნომერი: 33394/96)

გადაწყვეტილება

სტრასბურგი

10 ივლისი 2001

საბოლოო

10/10/2001

ეს გადაწყვეტილება გახდება საბოლოო იმ გარემოებების არსებობისას, რომელიც ჩამოთვლილია კონვენციის 44(2) მუხლში.

საქმეში ფრანის გაერთიანებული სამეფოს წინააღმდეგ,

ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო (III სექცია) შეიკრიბა პალატის სახით შემდეგი მოსამართლეების შემადგენლობით:

ბ-ნი ჯ.პ. კოსტა, თავმჯდომარე,

ბ-ნი ვ.ფურმანი,

ბ-ნი ლ. ლუკაიდესი,

სერ ნიკოლას ბრატზა,

ქ-ნი ჰ.ს. გრევე,

ბ-ნი კ. ტრია,

ბ-ნი მ.უგრეხელიძე, მოსამართლეები,

და ქ-ნი ს.დოლე, სექციის რეგისტრატორი,

იმსჯელა რა განმარტოებით 2000 წლის 12 სექტემბერსა და 2001 წლის 19 ივნისს,

სასამართლოს გამოაქვს წინამდებარე გადაწყვეტილება, რომელიც მიღებულ იქნა ბოლოს მითითებულ დროს:

პროცედურა:

1. საქმეს საფუძვლად დაედო განაცხადი (no.33394/96) , რომელიც წარმოდგენილ იქნა გაერთიანებული სამეფოსა და ჩრდილოეთ ირლანდიის წინააღმდეგ ადამიანის უფლებათა ევროპულ კომისიაში ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა კონვენციის (“კონვენცია”) 25-ე მუხლის შესაბამისად გაერთიანებული სამეფოს მოქალაქის, ქალბატონ ადელ ურსულა ფრანისის („განმცხადებელი”) მიერ, 1996 წლის 23 ივლისს.
2. განმცხადებელს, რომელმაც მიიღო იურიდიული დახმარება, სასამართლოს წინაშე წარმოადგენდა ბატონი პ.ბლუმი, პრაქტიკოსი იურისტი სპილსბიში, ლინკოლნშირში.

- გაერთიანებული სამეფოს მთავრობას (“მთავრობა”) წარმოადგენდა ქალბატონი ჰ. ფიელსენდი, მათი საგარეო ურთიერთობათა და თანამეგობრობის სამსახურის აგენტი.
3. განმცხადებელი ამტკიცებდა, რომ მისი ციხეში მოთავსება და დაკავების დროს მოპყრობა იყო კონვენციის მე-3 მუხლის დარღვევა.
 4. განმცხადებელი გადაეცა სასამართლოს 1998 წლის 1 ნოემბერს, როდესაც კონვენციის მე-11 ოქმი შევიდა ძალაში (მე-11 ოქმის მე-5(2) მუხლი). საქმე გადაწვილდა სასამართლოს მე-3 სექციაში (სასამართლოს რეგლამენტის 52(1) მუხლი). ამ სექციაში, პალატა, რომელსაც უნდა განეხილა საქმე (კონვენციის 27(1) მუხლი) ჩამოყალიბდა იმგვარად, როგორც მითითებულია რეგლამენტის 26(1) მუხლში.
 5. 2000 წლის 12 სექტემბერს პალატამ განცხადება დასაშვებად ცნო (*რეგისტრატურის შენიშვნა*. სასამართლოს გადაწყვეტილება ხელმისაწვდომია რეგისტრატურაში).
 6. პალატამ მხარეებთან კონსულტაციების შემდგომ გადაწყვიტა, რომ არსებით მხარეზე ზეპირი მოსმენა არ იყო მოთხოვნილი (რეგლამენტის 59(2) მუხლის *in fine*), მხარეები წერილობით გასცემდნენ პასუხს ერთმანეთის არგუმენტებს.

ფაქტები

I. საქმის გარემოებები

7. ფოკომელიის¹ (phocomelia) შედეგად, განმცხადებელს არა აქვს კიდურები, რაც გამოწვეული იყო თალიდომიდით (thalidomide)². . მას ასევე აქვს პრობლემები თირკმელებთან დაკავშირებით. 1995 წლის 20 იანვარს ლინკოლნის საგრაფო სასამართლოში სამოქალაქო საქმის განხილვების მიმდინარეობისას , რომელიც ეხებოდა სასამართლოს გადაწყვეტილებით მინიჭებული ვალის ანაზღაურებას, განმცხადებელმა უარი თქვა, ეპასუხა კითხვებისთვის, რომელიც მის ფინანსურ მდგომარეობას უკავშირდებოდა და ის ჩასვეს ციხეში 7 დღის განმავლობაში სასამართლოს უპატივცემულობის გამო. როგორც განმცხადებელი იხსენებს, მოსამართლემ ბრძანა, რომ ის დაუყოვნებლივ გადაეყვანათ ვეიკვილდის ციხეში. სანამ დატოვებდა სასამართლოს, განმცხადებელმა ჰკითხა სასამართლოს ოფიცერს, შეეძლო თუ არა, თან წაეღო ბატარეის დამტენი თავისი ეტლისთვის. . განმცხადებელი ამტკიცებს, რომ ოფიცრის თქმით, ეს შეიძლებოდა მიჩნეულიყო ფუფუნების საგნად და რომ, შესაბამისად, მას არ შეეძლო მისი წაღება.
8. ვინაიდან, განმცხადებლის საქმის მოსმენა გაიმართა 1995 წლის 20 იანვრის შუადღეს, შეუძლებელი იყო, მისი მომდევნო დღემდე ციხეში გადაყვანა და განმცხადებელმა გაატარა მთელი ის დამე ლინკოლნის პოლიციის განყოფილების საკანში (წინასწარი

Comment [t1]: County Court ბრიტანეთში საგრაფო სასამართლოს ნიშნავს

¹ ფოკომელია – განვითარების თანდაყოლილი მანკი: კიდურების პროქსიმალური ნაწილების არარსებობა ან მნიშვნელოვანი განუვითარებლობა (იხ. სამედიცინო ენციკლოპედია).

² თალიდომიდი სედაციური სამილე საშუალებაა, რომელმაც სწორედ ტერატოგენული თვისებებით გაითქვა სახელი - 1956-1962 წლებში ამ პრეპარატის მომხმარებელ 10 000-მდე ქალს თანდაყოლილი სიმახინჯის მქონე ბავშვი გაუჩნდა (ინფორმაცია მოპოვებულია www.mkurnali.ge).

დაკავების იზოლატორში). ეს საკანი, სადაც იყო ხის საწოლი და მატრასი, არ იყო ადაპტირებული შეზღუდული ფიზიკური შესაძლებლობის მქონე პირთათვის. განმცხადებელი ამტკიცებს, რომ იძულებული იყო დაეძინა თავის ეტლში, ვინაიდან საწოლი იყო მაგარი და გამოიწვევდა ტკივილს ბარძაყებში, რომ სასწრაფო გამოძახების დილაკები და შუქის ჩამრთველები მიუწვდომელი იყო, და რომ მას არ შეეძლო ესარგებლა ტუალეტით, რადგან თავის ეტლთან შედარებით უფრო მაღალი იყო და შესაბამისად, იგი მას ვერ მიწვდებოდა..

9. საპატიმროს ჩანაწერების მიხედვით, განმცხადებლის მიყვანისას, 19:20 საათზე, მან აცნობა საპატიმროს ოფიცერს, რომ ჰქონდა პრობლემები თირკმელებთან დაკავშირებით და ასევე პერიოდულიყურის ინფექცია, თუმცა იმ მომენტისათვის მას არ მოუთხოვია წამლები ან ექიმის ნახვა. 19:50 საათზე მან უარი განაცხადა საჭმელზე და ცხელ სასმელზე. 20:50 საათზე, განმცხადებელმა განაცხადა, რომ მას სციოდა, და ოფიცერმა მას მოახურა 2 საბანი(პლედი). როცა ის ხელახლა შეამოწმეს საკანში 21:15 საათზე, განმცხადებელი ისევ ჩიოდა, რომ ციოდა. 21:35 საათზე, მას შემდეგ რაც შესცივდა და თავის ტკივილი დაეწყო, რომელიც გამოწვეული იყო ამ სიცივით, მას კიდევ ერთი საბანი (პლედი) შემოახურეს. მას შესთავაზეს ცხელი სასმელი, თუმცა მან უარი განაცხადა. განმცხადებელს ჩაეძინა 22:00 საათზე, მაგრამ 22:50 საათისთვის ისევ გაეღვიძა, ჩიოდა რა, რომ სციოდა და ისევ უარი განაცხადა ცხელ სასმელზე. 23:15 საათზე მან ითხოვა ექიმის ნახვა, რომელიც მოვიდა 23:50 საათზე. ექიმის შეფასება განმცხადებელზე 00:35 საათზე იყო ამგვარი:

„პაციენტი უჩივის სიცივეს, თავის ტკივილს და გულისრევას (საპატიმროში მოთავსებობს შემდეგ არ მიუღია საკვები - შესთავაზეს, თუმცა არაფერი უჭამია). საუბრობს სრულიად გონივრულად, არ აქვს ჰიპოთერმია, ზის ეტლში. მეუბნება, რომ არ შეუძლია დაწვეს საწოლში, რადგან თავის სახლში სავარძელში მჯდომარეს ძინავს. იღებს ერიტრომიცინს ყურის ინფექციის გამო. ყურის გასინჯვისას არ დადგინდა Nystigmus J36. სამწუხაროდ საკანში არ არსებობს ხელმისაწვდომი მომსახურება (იგულისხმება ტუალეტი) ამგვარი კატეგორიის შეზღუდული შესაძლებლობების პირისთვის. . ნამდვილად საჭიროებს ოთახის ტემპერატურას 70 გრადუსი ფარენჰეიტით, რადგან არ მოძრაბს/არ შეუძლია მოძრაობა.

შემოხვეული ჰქონდა ე.წ. „კოსმონავტის პლედი“ და დამატებითი პლედეები.

შეთავაზეს/მიეცა პარაცეტამოლი და სტემეტილი, რადგან კო-პროქსამოლი არ იყო ხელმისაწვდომი..”

10. საპატიმროს ჩანაწერების მიხედვით, განმცხადებელს ეძინა 07:00 საათამდე, როცა ის გადაიყვანეს სხვა საკანში და შესთავაზეს საჭმელი და სასმელი, რომელზეც უარი განაცხადა. 08:30 საათზე, ის გადაიყვანეს ნიუ ჰოლის (New Hall) ქალთა ციხეში, ვეიკფილდში(Wakefield), სადაც იყო დაკავებული 1995 წლის 23 იანვრის შუადღემდე.
11. განმცხადებელი არ მოათავსეს ნორმალურ საკანში ნიუ ჰოლში, თუმცა ნაცვკად ამისა, იგი დაკავებული ჰყავდათ ციხის ჯანმრთელობის დაცვის ცენტრში. მის საკანს ჰქონდა უფრო ფართო კარი, რათა თავისუფლად ემოდრავა ეტლსა, ჰქონდა

სახელურები ტუალეტში შეზღუდული ფიზიკური შესაძლებლობების მქონე პირისთვის და ჰიდრავლიკური საავადმყოფოს ლოგინი. ციხეში მისვლისას განმცხადებელმა შეავსო სამედიცინო კითხვარი. მან განაცხადა, რომ ჰქონდა ჯანმრთელობის პრობლემები, რომლებიც „შეიძლებოდა კონტროლს დაქვემდებარებოდა და როგორც კი წარმოიშობოდა, გადაეჭრა ეს პრობლემები“. უმცროსმა მედდამ ბროდჰედმა, რომელმაც დაამოწმა ხელმოწერით აღნიშნული კითხვარი, დაწერა:

„გადმოყვანილია საავადმყოფოში უმეტესად მოძრაობის პრობლემების გამო. საავადმყოფოში მყოფ პირს აქვს თალიდომიდი და იყენებს ელექტრო ეტლს, რომლის გამოყენებაც რთული იქნებოდა ჩვეულებრივ ციხეში კიბეების გამო, მაგალითად . სასადილო ოთახში. მას არ მოუტანია თან ეტლის დამტენი, რადგან აცხადებს, რომ პოლიცია მას ამის ნებას არ მისცა.

მას აქვს უროლოგიური პრობლემები და პერიოდულად თირკმლის ფუნქციის დარღვევა. შეუძლია თვითონ შეჭამოს საჭმელი, თუ ეს საჭმელი დაჭრილია, ასევე შეუძლია თავად გამოიყენოს ჭიქა. ახერხებს მოშარდვას, მაგრამ საჭიროებს დახმარებას, რათა შემდგომში დასუფთავდეს.

ჩვეულებრივ, სახლში სძინავს დივანზე და ღამით ადგომაში ეხმარება თავისი ძალი. ღამით აქ დასჭირდება დახმარება, რომ ადგეს და გამოიყენოს ტუალეტი. ეცდება საავადმყოფოს საყრდენიანი საწოლის გამოყენებას. დაუძახა დოქტორ როდს ღამის ბიძის დახმარების თაობაზე. ჩანაწერი გაკეთდა ღამის მორიგე ოფიცრისა და უსაფრთოებისთვის ღამით დახმარების მიზნით და საჭიროებს გახსნას... ის აღერგიულია ბევრ ანტიბიოტიკზე ... სჭირდება ტანსაცმლის ხშირი ცვლა თირკმლის პრობლემების გამო.

მოთავსდა განყოფილებაში და ისაძლია.

p.s. შეუძლებელია ჩვეულებრივი მანერით მისი წამოწევა, ვინაიდან მხარი აქვს ნარძობი, რომელიც გამოწვეულია ძველი დაზიანებით.

12. განმცხადებელი შეამოწმა დოქტორმა კიდმა, ვისი ჩანაწერებიც აცხადებდა:

“ახალი მიღება.

თალიდომის მსხვერპლი კიდურების მრავლობითი დეფორმაციით, მათ შორის არ გააჩნია ზედა და ქვედა კიდურების დაბოლოებები.

საშარდე ბუშტი - არ შეუძლია სრულად გამოანთავისუფლოს და ხშირად უწევს შეკავება (როდესაც საჭიროებს კათეტერიზაციას) და ინფიცირდება ...

ნაწლავები – ... არ შეუძლია თავად გაისუფთაოს ხელით.

სახლში ის შედარებით დამოუკიდებელია, ვინაიდან აქვს რამდენიმე სერვისი, მათ შორის ელექტრონული ეტლი - რომელსაც სჭირდება დატენვა ყოველ შაბათ-კვირა.

საავადმყოფოში აქვს სირთულეები:

საწოლი - ზედმეტად მაღალი

უნიტაზი - ვერ წვდება

მოდრაობა - ელემენტი ჯდება

სითხის მიღება - უყვარს წვენი მიღება და აქ არ არის წვენი

კვება - ვეგეტარიანული

ზოგადი ჰიგიენა - საჭიროებს დახმარებას ...

საჭიროებები: სითხის მიღება

ელემენტის დატენვა

ადეკვატური ტემპერატურა ...”

13. „განგრძობადი სამედიცინო ჩანაწერები” განმცხადებლის შესახებ ინახებოდა მისი დაკავების მთელ პერიოდში. პირველი შესვლის დრო, 1995 წლის 21 იანვრის ჩანაწერები ადგენდნენ:

„მე ვთხოვე პატივცემულ კომენდატს, ბატონ ელისს, მოეცა ნებართვა, რომ ადელისთვის მისი ეტლის დამტენი მიგვეტანა, თუ შეგვეძლო ამის მოგვარება. ის დაგვთანხმდა ამაზე და იქვე ჩვენ მივუთითეთ ბევრ პრობლემაზე, რაც ამ პირთან დაკავშირებით შეექმნებოდა მედპერსონალს, i.e.

- (1) სჭირდება დახმარება საწოლიდან ადგომაში და საწოლზე დაწვენაში და განმცხადებელი ამბობს, ეს როგორც წესი კეთდება ერთი ადამიანის მიერ, რომელიც მის უკან დგება, ხელები შემოხვეული აქვს მის წელზე და ამგვარად, ან აწვენს საწოლზე ან სვამს ეტლში.
- (2) განმცხადებელს სახლში აქვს მოწყობილება რომელსაც იგი შეჰყავს და გამოჰყავს აბაზანიდან. თუ ის არ მიიღებს ყოველდღიურად აბაზანას, რისკის ქვეშ დადგება, რომ მას გაუჩნდება წყლულები, განსაკუთრებით იქ, სადაც მისი ტერფი გადადებულია ე.წ. ფეხზე.
- (3) თირკმლის განმეორებადი ინფექციის გამო, მან უნდა მიიღოს ორი ლიტრი სითხე ყოველდღიურად, მაგრამ როგორც წესი სვამს წვენს და არ მოსწონს წყალი, შესაბამისად, ეს ალბათ შეამცირებს მისი სითხის მიღებას. გარკვეული კონსულტაციების შემოდგომ ბატონმა ელისმა გადაწყვიტა, რომ თუ ჩვენ შეგვეძლო გვეპოვა ადელისთვის მოხერხებული ადგილი საავადმყოფოს გარეთ, ის გასცემდა მისი გადასვლის ნებართვას, მაგრამ ჩვენ არ გვაქვს არანაირი სამედიცინო პირობები მისი ჰოსპიტალიზირებისთვის. დოქტორი ქიდი ხვალ მოინახულებს ადელს, რადგან ფიქრობს, რომ დიდი ალბათობაა განვითარდეს საშარდე მილის ინფექცია”

14. ექთნები, რომლებიც უვლიდნენ განმცხადებელს მისი დაკავებისას, გააკეთეს ერთდროული ჩანაწერები, რომლის მიხედვითაც 1995 წლის 21 იანვარის ღამეს: „ არ შეუძლია ღამით ტუალეტით სარგებლობა. ვიყავით ადელის საკანში ორჯერ. დასჭირდა ნახევარ საათამდე ტუალეტში ყოფნა და მერე ვეღარ ვახერხებდით მის

საწოლზე გადაყვანას. მიეცა ტკივილგამაყუჩებელი და მას უხდება დიდ ტკივილთან შეგუება რადგან წევს მაგარ, მყარ მატრასზე. ძალიან რთულია მხოლოდ ერთმა ექთანმა მოუაროს”.

15. განმცხადებელი ამტკიცებდა, რომ იგი 1995 წლის 21 იანვარს, საღამოს ტუალეტში მოათავსა ციხის ოფიცერმა ქალმა, ხოლო შემდეგ 3 საათის მანძილზე იმყოფებოდა ტუალეტში, ვიდრე არ დათანხმდა, ციხის ოფიცერ კაცს, რომ დაესუფთავებინა იგი და დახმარებოდა ტუალეტიდან გამოსვლაში. მთავრობა ამტკიცებს, რომ 1995 წლის 21 იანვარს იქ იყო მხოლოდ ერთი მორიგე ქალი ექთანი, ექთანი ლისტერი, და რომ მან სთხოვა დახმარება მომსახურე პერსონალის წევრ ორ მამაკაცს, უფროს ოფიცერ ტინგლს და ოფიცერ ბოუმანს, და რომ მომსახურე პერსონალის ეს ორი მამაკაცი წევრი დაეხმარა მედდა ლისტერს განმცხადებლის ტუალეტში შეყვანასა და გამოყვანაში, იმ დროს როცა მას ჰქონდა კუჭის მოქმედება. ექთანმა ლისტერმა შემდეგ გაასუფთავა განმცხადებელი და დააწვინა ისევ. მთავრობის განცხადებიდან ნათლად არ ჩანს, უფროსი ოფიცერი ტინგლი და ოფიცერ ბოუმანი იყვნენ სამედიცინო პერსონალის წევრები, თუ იყვნენ ციხის თანამშრომლები, რომლებსაც არ ჰქონდათ ექთნის კვალიფიკაცია. განმცხადებელი შემდგომში ამტკიცებდა, რომ მოგვიანებით იმ საღამოს, ექთანმა ქალმა, რომელიც ეხმარებოდა მას ტუალეტში, გახადა ტანსაცმელი ორი ციხის ექთანი ოფიცერი მამაკაცის თანდასწრებით, შედეგად, მკერდს ქვემოთ მთლიანად გაშიშვლებული ჩანდა მამაკაცი ოფიცერების წინ. მთავრობა უარყოფდა რომ ასეთი ინციდენტები მოხდა. ისინი ამბობდნენ, რომ განმცხადებელი თავის გათავისუფლებამდე ციხის მმართველთან ჩიოდა, არ ჰქონდა ადეკვატური გარემო, თუმცა ზემოთ ხსენებულზე არაფერი იყო ნათქვამი.

16. სააგენტოს ექთანი (ძიმა) დაიქირავეს, რომ განმცხადებლისთვის მოეწყო ღამის განმავლობაში 1995 წლის 22 დან 23 იანვარის ჩათვლით. ექთნის მიერ შედგენილი 22 იანვრის ჩანაწერებით დადგინდა:

„ამბობს, რომ საწოლი არაკომფორტულია და რომ არსებობს დიდი რისკი განუვითარდეს ცუდი წყლულები, მაგრამ ის არ არის სრულიად უმოძრაო და შეუძლია საწოლზე დაწვეს თავისით. პრობლემები არაა საკვებთან მიმართებით, სითხის მიღება კი შემცირებულია, ვინაიდან მას არ მოსწონს წყალი. საჭიროა, განვასხვავოთ ადელის მცირედი კაპრიზები სერიოზული პრობლემებისაგან.

არ ჰქონია კუჭის მოქმედება და არც მოუშარდავს 01:00 საათის შემდეგ, უარს ამბობს რა წყლის მიღებაზე, უარს ამბობს 8 საათამდე იყოს მზად დასაძინებლად.

ღამე -21:50საათზე ითხოვა, რომ დაეწვინათ ლოგინში. როცა იკითხეს, თუ რატომ არ იყო დაწოლილი საწოლში, დღის პერსონალმა უთხრა, რომ დაქირავებულ ექთანს უნდა დაეხანა ის და მერე დაეწვინა ლოგინში.

23:10-ზე ითხოვა, რომ დაეწვინათ ლოგინში, რადგან ტკივილს გრძნობდა „ფეხებში”. მიეცა კოპროქსიმოლი და გადაიყვანეს. მოთავსდა და გვიან დაიძინა. მიიღო სითხე..”

17. სისხლისსამართლებრივი საქმისწარმოების შესახებ 1991 წლის აქტის 45-ე და 33-ე პარაგრაფების (მუხლების) შემამსუბუქებელი ნორმები ნიშნავს იმას, რომ განმცხადებელს უნდა მოეხადოს მასზე დაკისრებული სახდელის ნახევარი, ანუ მხოლოდ 3 დღე და ნახევარი. მის გათავისუფლებამდე, 1995 წლის 23 იანვარს, განმცხადებელი შეამოწმა დოქტორმა ქიძმა, რომლის განცხადებითაც მას სჭირდებოდა კთეტერიზაცია შარდის შეკავების გამო. სამედიცინო ჩანაწერი ადგენდა: „გათავისუფლებისას ამ ნაშუადღეს როგორც კი შესაძლებელი იქნება ტრანსპორტის საკითხის მოგვარება...

Comment [t2]: ტექსტშია - section, ამ შემთხვევაში უნდა ითარგმნოს, როგორც პარაგრაფი, ნაწილი ან მუხლი

უნდა მიიღოს აბაზანა და დაუცარიელდეს შარდის ბუშტი კატეტერის მეშვეობით სანამ დატოვებს აქაურობას.

როცა ჰკითხეს თუ ჰქონდა რაიმე სპეციფიკური სამედიცინო ჩივილები, მან თქვა რომ უნდოდა მიეღო აბაზანა და მომხდარიყო მისი კათეტერიზაცია..

მას ჰქონდა ჩივილები ძილთან დაკავშირებით. ამბობდა, რომ კომენდატმა ბატონმა ელისმა თქვა, რომ მას შეეძლო დაემინა სკამზე და მისი საკნის კარები მთელი ღამე ყოფილიყო ღია. ვინაიდან დღეს ათავისუფლებდნენ, მან თქვა რომ კომენდატის მიერ განხორციელებული ქმედებები აღარ იყო არსებითი ...”

18. განმცხადებელი ციხიდან წაიყვანა მისმა მეგობარმა. ის ამტკიცებდა, რომ პატიმრობისას განხორციელებული მოპყრობის შედეგად, განმცხადებელს 10 კვირის განმავლობაში ჰქონდა ჯანმრთელობის პრობლემები, მაგრამ არ წარმოუდგენია პირდაპირი სამედიცინო საშხილი თავისი საჩივრის დასამტკიცებლად.

19. 1995 წლის 30 იანვარს განმცხადებელმა კონსულტაცია გაიარა ადვოკატთან, იმ მიზნით რომ საჩივარი შეეტანა ბრიტანეთის შინაგან საქმეთა სამინისტროს (Home Office) წინააღმდეგ გამოვლენილი დაუდევრობისა და გულგრილობის გამო.. მას დაენიშნა უფასო იურიდიული დახმარება, რომელიც მოიცავდა მტკიცებულებების შეგროვებას და საქმის არსებით ნაწილში ადვოკატის კონსულტაციებზე გაწეულ ფულად დანახარჯებს და კომპენსაციის მოცულობის განსაზღვრას. . 1996 წლის 6 მარტით დათარიღებულ თავის მოსაზრებაში, მისმა ადვოკატმა მიუთითა იმ სირთულეებზე, რომლის წინაშეც დადგებოდა განმცხადებელი , თუკი დაიწყებდა იმის დამტკიცებას, რომ მან განიცადა არასათანადო მოპყრობა, როგორც ეს განაცხადა, , და მიუთითა მაღალი სასამართლოს (High Court) გადაწყვეტილებაზე (*Knight and Others v. Home Office and Another* [1990] 3 All England Law Reports 237), რომლის მიხედვით, არასაკმარისი სახსრების (რესურსების) გამო, ციხის საავადმყოფოს მოვლის პირობები იყო იმაზე დაბალი ვიდრე ეს დადგენილი იყო გარეთ არსებულ შესაბამის დაწესებულებებში. . მოცემული პრეცედენტული სამართლისა და იმ პრობლემების გამო, რომელსაც ის წააწყდებოდა მტკიცების დროს, ადვოკატმა ურჩია, რომ განმცხადებელს ჰქონდა მოგების მცირე პერსპექტივა თავის მოთხოვნაში და თუნდაც რომ ყოფილიყო წარმატებული, ზარალის ანაზღაურება არ გადააჭარბებდა

3000 ფუნტ სტერლინგს. ამ რჩევის გათვალისწინებით, განმცხადებლის იურიდიული დახმარების დამადასტურებელი ცნობა 1996 წლის 13 მაისს გაუქმდა.

II. რელევანტური შიდასახელმწიფოებრივი სამართალი და პრაქტიკა

20. საგრაფო სასამართლოსთვის (County Court) არ არის დადგენილი პრაქტიკა, განსაზღვროს , თუ სად უნდა იყოს დაკავებული კონკრეტული ბრალდებული. ციხის შესახებ 1952 წლის აქტის 12(1)-(2) სექციის მიხედვით ეს შინაგან საქმეთა მინისტრის პრეროგატივაა, განსაზღვროს, თუ რომელ ციხეში უნდა იყოს პატიმარი: “12(1) პატიმარი, რომელსაც მიუსაჯეს თავისუფლების აღკვეთა, ან წინასწარი პატიმრობა, ან დააპატიმრეს სასამართლო განხილვების დაწყებამდე ან სხვა მიზეზით, შესაძლებელია, კანონიერ საფუძველზე გადაიყვანონ ნებისმიერ ციხეში. . (2) პატიმრები გაიგზავნებიან ისეთ ციხეებში, სადაც შინაგან საქმეთა მინისტრს ნებისმიერ დროს შეუძლია მათი გაგზავნა და ასევე, მათი პატიმრობის პერიოდში შინაგან საქმეთა მინისტრის მითითებით შეიძლება გადაყვანილ სასჯელის მოხდის ადგილიდან (ციხიდან) იქნენ ნებისმიერ სხვა ციხეში. ’

Comment [t3]: Secretary of State დიდ ბრიტანეთში ნიშნავს მინისტრს

სამართალი

I. კონვენციის მე-3 მუხლის სავარაუდო დარღვევა

21. განმცხადებლის თქმით, მისმა დაკავებამ და ციხეში მოპყრობამ დაარღვია კონვენციის მე-3 მუხლი, რომელიც ადგენს: „, არავინ შეიძლება დაექვემდებაროს წამებას ან არაადამიანურ მოპყრობას ან დამამცირებელ მოპყრობას ან დასჯას.“
22. მთავრობამ დაადგინა, რომ დროის გასვლის გამო შეუძლებელი იყო დადგენილიყო, მისცა თუ არა მოსამართლემ რაიმე სახის მითითება, თუ სად უნდა ყოფილიყო განმცხადებელი დაპატიმრებული, თუმცა, საგრაფო სასამართლოსთვის არ იყო დადგენილი პრაქტიკა, გაეცა ნებისმიერი ასეთი მითითება. პოლიციის განყოფილებებში და ციხეებში არსებული თავისუფალი ადგილების შესახებ უშუალო ინფორმაციას ფლობს პოლიცია და ციხის ადმინისტრაცია, ამგვარად, უფრო შესაფერისია, რომ სასამართლოებმა ამ ორგანოებს დაუტოვონ გადაწყვეტილების მიღების უფლება, თუ სად განათავსონ პატიმრები. . იმ შემთხვევაშიც კი, თუ მოსამართლე პირდაპირ არ გაითვალისწინებდა განმცხადებლის სპეციალურ საჭიროებებს, ეს არ ჩაითვლებოდა მე-3 მუხლის დარღვევად მანამ, სანამ არ იქნებოდა

ცუდად მოპყრობის რეალური რისკი , რომელიც არ წამოჭრილა განმცხადებლის საქმეში.

პატიმრობის დროს განმცხადებლის მიმართ განხორციელებული მოპყრობა ჯდებოდა სიმკაცრის გაცილებით მინიმალურ ზღვარში, რათა წამოჭრილიყო კონვენციის მე-3 მუხლის დარღვევა. ამგვარად, განმცხადებლის „ნიუ ჰოლის“ ციხეში მიყვანისას გათავალისწინებულ იქნა მისი განსაკუთრებული გარემოებები და ის განთავსდა სამედიცინო მომსახურების ცენტრში, სადაც ჰქონდა წვდომა ექთნების პერსონალთან, ვინც იღებდა შესაფერისი ზომებს უზრუნველსაყოფად, რომ დაკმაყოფილებულიყო მისი მოთხოვნები საჭმელის, სასმელისა და ჰიგიენის მხრივ. მთავრობამ უარყო, რომ განმცხადებელს თან ახლდა მამაკაცი ოფიცერი, ან რომ ის გახდა რაიმე დამამცირებელი ან შეურაცხყოფელი მოპყრობის სუბიექტი, მამაკაცი ოფიცრების წინაშე გაშიშვლების შედეგად და შეახსენა სასამართლოს, რომ მისი პრეცედენტული სამართლის მიხედვით, განმცხადებელია ვალდებულია დამტკიცოს მის მიერ წამოყენებული ბრალდებები დასაბუთებული ეჭვის გარეშე.

23. განმცხადებლის თქმით, მის საქმეზე გადაწყვეტილების გამომტანმა მოსამართლემ კარგად იცოდა მისი ჯანმრთელობის პრობლემების შესახებ, თუმცა გადაწყვიტა, იგი ჩაესვა ციხეში, ისე რომ წინსაწარ არც კი შეამოწმა იყო თუ არა იქ ადეკვატური გარემო პირობები. პოლიციის განყოფილებაში ის დაკავებული ჰყავდათ ციხე პირობებში, რამაც გამოიწვია თირკმლის ინფექცია. მისი საკანი ციხის სამედიცინო მოსახურების ცენტრში არ იყო დაპატრებული მისი საჭიროებებთან, როგორც ეს აღნიშნა ციხის ექიმმა რომელმაც გასინჯა ის მიღებისას, და ექთნები და ციხის ოფიცრები რომლებიც ზრუნავდნენ მასზე, ექცეოდნენ უხეშად და მცირე დახმარებას უწევდნენ მას. მთელი პატიმრობის პერიოდში, მის მიმართ განხორციელდა არაადამიანური და შეურაცხყოფელი მოპყრობა, რომელმაც მას დაუტოვა ფიზიკური და ფსიქოლოგიური ტრამეები.

24. სასამართლო იმეორებს, რომ არასათანადო მოპყრობამ უნდა მიაღწიოს სიმკაცრის მინიმუმ ზღვარს, რომ მოხვდეს მე-3 მუხლის განხილვის ფარგლებში. ამ მინიმუმი ზღვარის შეფასება არის ფარდობითი; ის დამოკიდებულია საქმის ყველა გარემოებაზე, როგორცაა მოპრობის ხანგრძლივობა, მისი ფიზიკური და მენტალური შედეგები და ზოგ საქმეში, მსხვერპლის სქესი, ასაკი და ჯანმრთელობის მდგომარეობა.

იმის განსაზღვრისას, იყო თუ არა მოპყრობა “დამამცირებელი” მე-3 მუხლის მიხედვით, ერთ-ერთ ფაქტორს, რომელსაც სასამართლო გაითვალისწინებს არის კითხვა, იყო თუ არა მისი მიზანი შეურაცხოვა და დამცირება იმ ადამიანისა, რომელსაც ეხება ეს საქმე, თუმცა ასეთი მიზნის არარსებობას არ შეუძლია მთლიანად გამორიცხოს მე-3 მუხლის დაღვევის დადგენა. (იხილეთ *Peers v. Greece*, no. 28524/95, §§ 67-68 and 74, ECHR 2001-III).

25. ამ საქმეში განმცხადებელმა, რომელიც იყო თალიდომიდის მსხვერპლი და არ ჰქონდა კიდურები, ჯანმრთელობის მრავალი პრობლემით, მათ შორის დეფექტური

მთავრობა უარყოფს მის ანგარიშს, თუმცა როგორც ჩანს, აშკარა იყო, რომ მამაკაც ოფიცრებს მოსთხოვეს, რომ გაეწიათ დახმარება განმცხადებლისთვის ტულეტით სარგებლობისას.

29. სასამართლო შენიშნავს, რომ განმცხადებლის მიღების ოქმში არის ექიმისა და მომსახურე ექთნის მიერ გაკეთებული შენიშვნები, რომლებიც გამოთქვამენ წუხილს იმ პრობლემებზე, რომლებსაც შეეჩვენა მისი დაკავებისას, მათ შორის საწოლისა და ტულეტის ხელმისაწვდომობა, ჰიგიენა და სითხის მიღება, და მისი გადაადგილება, იმ შემთხვევაში, თუ მისი ეტლის ელემენტი დაჯდებოდა. ასეთი წუხილის გამო, ციხის მმართველმა მისცა უფლება მომსახურე პერსონალს, ეცადათ და მოენახათ ადგილი განმცხადებლისათვის საავადმყოფოს გარეთ. როგორც აღმოჩნდა, ამის მიუხედავად, მათ ვერ შეძლეს მისი გადაყვანა, ვინაიდან მას არ ჰქონდა რაიმე განსაკუთრებული სამედიცინო ჩივილი. განმცხადებელს გათავისუფლების დროს დასჭირდა კათეტერების ჩადგმა, რადგან სითხის მიღების ნაკლებობის გამო და ტულეტში შესვლასთან დაკავშირებული პრობლემების გამო ჰქონდა შარდის შეკავება. ის ჩივის, რომ მას შემდეგ განიცდიდა ჯანმრთელობის პრობლემებს 10 კვირის განმავლობაში თუმცა არ წარმოუდგენია რაიმე სამედიცინო სამხილი ამის დასადასტურებლად.
30. ამ საქმეში არ არის რაიმე მტკიცებულება, რომ დადასტურდეს განმცხადებლის დამცირების ან შეურაცყოფის განზრახვა. თუმცა, სასამართლო მიიჩნევს, რომ უაღრესად შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირის დაკავება ისეთ გარემოებებში, სადაც უკიდურესად ცივა, არსებობს რისკი, რომ განვითარდეს წყლულები, რადგან საწოლი არის ძალიან მაგარი ან მიუწვდომელი, და როცა მას არ შეუძლია ტულეტში შესვლა ან სუფთად ყოფნა განსაკუთრებული სირთულეების გარეშე, ადგენს დამამცირებელ მოპყრობას კონვენციის მე-3 მუხლის საწინააღმდეგოდ. ამგვარად, ის ადგენს ამ დებულების დარღვევას წინამდებარე საქმეში.

II. კონვენციის 41-ე მუხლის გამოყენება

31. კონვენციის 41-ე მუხლი ადგენს:

„, თუ სასამართლო დაადგენს, რომ დაირღვა კონვენცია და მისი ოქმები, ხოლო შესაბამისი მაღალი ხელშემკვრელი მხარის შიდასახელმწიფოებრივი სამართალი დარღვევის მხოლოდ ნაწილობრივი გამოსწორების შესაძლებლობას იძლევა, საჭიროების შემთხვევაში, სასამართლო დაზარალებულ მხარეს სამართლიან დაკმაყოფილებას მიაკუთვნებს.“

A. ზიანი

32. განმცხადებელი ჩივის, რომ ჯერ კიდევ განიცდის ემოციულ და ფსიქოლოგიურ შედეგებს, რომელიც მოჰყვა მის არასათანადო მოპყრობას ციხეში, და სთხოვს

სასამართლოს, რომ გადასცეს მას 50 000 ფუნტი სტერლინგი (GBP) როგორც არამატერიალური ზიანის კომპენსაცია.

33. მთავრობა ადგენს, რომ განმცხადებლის ჩვილი მთლიანობაში არის გადაჭარბებული და არაკეთილგონიერი, განსაკუთრებით იმიტომ რომ მას არ წარმოუდგენია სამხილი, რომ დაემტკიცებინა მისი განცხადებები განგრძობად ტრავმასთან დაკავშირებით. ისინი ასაბუთებდნენ, რომ დარღვევის დადგენა იქნებოდა ადეკვატური სამართლიანი დაკმაყოფილება.
34. სასამართლო, მხედველობაში იღებს რა ზემოთ მითითებულ დასკვნებს არასათანადო მოპყრობასთან დაკავშირებით, რომელიც განხორციელდა განმცხადებლის მიმართ, მიიჩნევს, რომ მან განიცადა გარკვეული მორალური ზიანი როგორც მისი დაკავების შედეგად, რომელიც არ იქნება კომპენსირებული მხოლოდ დარღვევის დადგენით (see *Peers*, cited above, § 88). თანხის რაოდენობის განსაზღვრისას მან მიმართა, *inter alia*, ფაქტებს, რომ არ ყოფილა განზრახვა დაემცირებინათ და შეურაცხეყოთ განმცხადებელი და რომ მას აღეკვეთა თავისუფლება შედარებით მოკლე პერიოდის განმავლობაში. ყველა გარემოებების გამო, ის გადასცემს 4,500 ფუნტ სტერლინგს.

B. სასამართლო ხარჯები და დანახარჯები

35. განმცხადებელი მოითხოვს სასამართლო ხარჯებისა და დანახარჯების ანაზღაურებას 4000 ფუნტი სტერლინგის ოდენობით, რომელიც მან გასწია მისი საჩივრის განხილვისას კონვენციის დარღვევის თაობაზე. მთავრობას არ გაუკეთებია არანაირი კომენტარი ამ მოთხოვნასთან დაკავშირებით.
36. სასამართლო მიიჩნევს, რომ განმცხადებლის მოთხოვნა ხარჯების ანაზღაურებასთან დაკავშირებით არის კეთილგონიერული და აკმაყოფილებს მას მთლიანად, მათ შორის დამატებით მომსახურებასთან დაკავშირებულ შესაძლო გადასახადებს, რომლებიც ექვემდებარება დაბეგრას, და ნაკლებია იმ თანხებთან, რაც უკვე გადახდილია სამართლებრივ დახმარებაში ევროპის საბჭოს მიერ.

C. საურავი

იმ ინფორმაციის მიხედვით, რომელიც ხელმისაწვდომი გახდა სასამართლოსათვის, წლიური საპროცენტო მაჩვენებელი, რომელიც გამოიყენება გაერთიანებულ სამეფოში წინამდებარე გადაწყვეტილების მიღებისას, შეადგენს 7.5 %-ს.

ყოველივე ზემოხსენებულის გათვალისწინებით, სასამართლო ერთხმად

1. ადგენს რომ დაირღვა კონვენციის მე-3 მუხლი;
2. ადგენს
 - (a) მოპასუხე სახელმწიფომ იმ დღიდან, როდესაც გადაწყვეტილება საბოლოო გახდება კონვენციის 42-ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად,

განმცხადებელს 3 თვის ვადაში უნდა გადაუხადოს შემდეგი თანხა, რომელშიც შედის დამატებით მომსახურებასთან დაკავშირებული ხარჯები, რაც შეიძლება რომ დაიბეგროს;

- (i) GBP 4,500 (ოთხი ათას ხუთასი ფუნტი სტერლინგი) არამატერიალური ზიანისთვის;
 - (ii) GBP 4,000 (ოთხი ათასი ფუნტი სტერლინგი)სასამართლო ხარჯებისა და დანახარჯების გათვალისწინებით, დამატებით 5300 ფრანგული ფრანკი, რომელიც ექვემდებარება ფუნტ სტერლინგში კონვერტირებას, გადაწყვეტილების მიღებისას არსებული შესაბამისი კურსით;
- (b) რომ პირველადი თანხის წლიური 7.5% -ის გადახდა დაეკისრება ზემოხსენებული სამთვიანი ვადის გასვლისთანავე ვიდრე არ დაიფარება თანხა ბოლომდე.
3. უარყოფს, განმცხადებლის მოთხოვნას სამართლიანი დაკმაყოფილების დანარჩენ ნაწილში. .

შესრულებულია ინგლისურ ენაზე, შეტყობინებულია 2001 წლის 10 ივლისს წერილობით, სასამართლოს რეგლამენტის 77(2) და 77(3) მუხლების მიხედვით.

ს. დოლე

ჯ. -პ. კოსტა

რეგისტრატორი

თავმჯდომარე

კონვენციის 45(2)ე მუხლისა და სასამართლოს რეგლამენტის 74(2)ე მუხლის მიხედვით შემდეგი განსხვავებული აზრები არის თანდართული ამ გადაწყვეტილებაზე:

- (a) სერ ნიკოლას ბრატუნას განსხვავებული აზრი თანმხვედრი ბატონი კოსტას მიერ;
- (b) ქალბატონი გრევეს განსხვავებული აზრი.

ჯ.-პ.კ.
ს.დ.

მოსამართლე ბრატუნას განსხვავებული აზრი

შეერთებული მოსამართლე კოსტას მიერ

მე მთლიანად ვეთანხმები იმას, რომ დაირღვა განმცხადებლის უფლებები კონვენციის მე-3 მუხლის მიხედვით და ერთადერთი სურვილია, უფრო ნათელი გახადო, რომ ჩემი აზრით, უმთავრესი პასუხისმგებლობა იმაზე რაც მოხდა, ეკისრება არამხოლოდ პოლიციას ან ციხის ადმინისტრაციას, რომლებიც ვალდებული იყვნენ ეზრუნათ განმცხადებელზე მისი დაკავების პერიოდში, არამედ იმ სასამართლო წარმომადგენლებს, რომლებმაც განმცხადებელს მიუსაჯეს დაუყოვნებელი დაპატიმრება სასამართლოს უპატივცემულობის გამო.

თუმცა, სასამართლოს მიერ განხილული მასალებიდან ნათლად ჩანს, რომ პოლიციის და ციხის ადმინისტრაციის მხრიდან უზრუნველყოფილ პატიმრობის პირობებს გააჩნდა გარკვეული ნაკლოვანებები, რომლებიც დიდ წილად აიხსნებოდა იმით, რომ არ აღმონდნენ მზად მიეღოთ სერიოზული ფიზიკური ნაკლოვანებების მქონე პირი იმ პირობებში, რომლებიც არანაირად არ შეესაბამებოდა განმცხადებლის მოთხოვნებს. ამასთან,, ვერ ვხედავ გამართლებას იმ გადაწყვეტილებისა, რომლითაც განმცხადებელს მიუსაჯეს დაუყოვნებლივი პატიმრობა. სულ მცირე, წინასწარ უნდა დარწმუნებულიყვნენ, რომ არსებობდა როგორც ადეკვატური გარემო პირობები მისი პატიმრობისთვის, ასევე საპატიმროში არსებული პირობები, რომლებიც დააკმაყოფილებდა მის განსაკუთრებულ მოთხოვნილებებს.

მოსამართლე გრევეს განსხვავებული აზრი

მე მთლიანად ვეთანხმები ჩემი კოლეგების აზრს, რომ დაირღვა განმცხადებლის უფლებები კონვენციის მე-3 მუხლის მიხედვით. თუმცა, ვინაიდან მიმაჩნია, რომ საქმეში წამოიჭრა სერიოზული და აგრეთვე ახალი თემები ევროპული სასამართლოს მანდატის საკვანძო სფეროში, მინდა დავამატო რამდენიმე პუნქტი.

ამ საქმეში არის სიმცირე პირდაპირი თანხვედრა, როგორ ასეთი განმცხადებლის სიტუაციასა და დაკავებას შორის ციხის ჩვეულებრივ გარემო პირობებში. განმცხადებელი მიჯაჭვულია თავისი ეტლს და განსაკუთრებულად ესაჭიროება

მხოლოდ ჩვეულებრივი ადამიანური თანაგრძნობის მინიმუმს, მისი მდგომარეობის გაგებას, რათა თავიდან ავიცილოთ ზედმეტი სირთულე. სირთულეში არ იგულისხმება შრომის უნარის მქონე პირის პატიმრობაში მოთავსება. განმცხადებლის მიმართ უნდა განხორციელდეს სხვაგვარი მოპყრობა, რადგან მისი მდგომარეობა მნიშვნელოვნად განსხვავებულია სხვა ადამიანებისგან.

როგორც სასამართლომ დაადგინა, ამ საქმეში დაირღვა მე-3 მუხლი.. ჩემი აზრით, ყველა, ვინც ჩართული იყო განმცხადებლის დაკავებაში - მოსამართლე, პოლიცია და ციხის ადმინისტრაცია - ხელი შეუწყვეს ამ დარღვევას. თითოეულ მათგანს შეეძლო და უნდა დარწმუნებულიყო, რომ არ დაეკავებინათ განმცხადებელი სპეციალური ღონისძიებების გატარებამდე, რომელიც საჭირო იყო მისი შეზღუდული შესაძლებლობების კომპენსირებისთვის, ზომები, რომლებიც უზრუნველყოფდა, სხვა პატიმრების მიმართ განხორციელებულ ექვივალენტურ მოპყრობას. ვინაიდან ვერ მოხერხდა ამ ნაბიჯების გატარება, გაიზარდა შანსი განმცხადებლის პირადი ხელშეხებლობის დარღვევისა - ფიზიკური და ფსიქოლოგიური -ასევე არაადამიანური და დამამცირებელი მოპყრობისა. მოპყრობამ, რომლის სუბიექტიც იყო განმცხადებელი, დაარღვია არამართოსპეციალური დებულებები, არამედ მთლიანი არსი პატიმართა მოპყრობის მინიმალური სტანდარტული წესები (რომელიც, მიღებულია 1955წლის 30 აგვისტოს გაეროს პირველ კონგრესის მიერ დანაშაულის პრევენციისა და დამნაშავეთა მოპყრობის თაობაზე).